Suomen ympäristökeskuksen lausunto eduskunnan HE 281/2022 vp kaivosmineraaliveroa koskevaksi lainsäädännöksi

Sari Kauppi

Suomen ympäristökeskus

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto 12.1.2023

SYKE

Kaivosmineraaliveroa koskeva laki on tarpeellinen

- Tavoitteena saada yhteiskunnalle kohtuullinen korvaus suomalaisen uusiutumattoman luonnonvaran hyödyntämisestä on kannatettava ja perusteltu riittävästi.
- Vuotuinen tuottotavoite 25 miljoonaan euroa ei ole alan kannattavuuden kannalta liian suuri rasitus, koska saman suuruisesta kulusta, sähköverotuksen suuruusluokan korotuksesta, luovuttiin.

SYKE

Ehdotetulla verolla ei ole ympäristönsuojelullisia tavoitteita

- Syke katsoo, että kaivosverolle ei ole tarkoituksenmukaista asettaa ympäristönsuojelullisia tavoitteita.
  - Kaivoslaissa ja ympäristölainsäädännössä asetetaan kaivostoiminnalle vaatimukset, joita noudattamalla minimoidaan haitat.
  - Verolla ei voi hyvittää mahd. ympäristövahinkoja → vakuudet ja toissijainen vastuujärjestelmä
- Ympäristösääntely perustuu aiheuttamisperaatteeseen
  - Saastuttaja maksaa
  - Tätä ei voida kääntää niin, että veroa maksamalla voisi saastuttaa

SYKE

Veron tuoton jako valtiolle ja kunnille

- Tavoite tukea kaivosten sijaintikuntia on kannatettava, mutta jossain määrin ongelmallinen
- Kaivos voi aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia ja kuluja myös naapurikunnille (esim. tieinfran rasitus ja ympäristöpäästöt)
- Veron tuotto ei välttämättä kohdennu kaivostoiminnan negatiivisista vaikutuksista kärsiville
- Voi lisätä kaivostoimintaa ja vääristää kilpailuasetelmia muihin toimialoihin nähden
- Veron tuottoa voidaan jakaa kunnille myös muiden rahoitusjärjestelmien kautta

SYKE

Sari Kauppi
sari.kauppi@syke.fi

Jouko Tuomainen
jouko.tuomainen@syke.fi

SYKE